

Ciències Socials en Xarxa

El blog de la Història, la Geografia i la Història de l'Art

L'economia feudal: el món rural

« (<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/2010/07/19/la-noblsapiens.cat/2010/07/19/el-caledari-a-pages-durant-ledat-mitjana/>)

La majoria de la població medieval vivia i treballava al camp (el 90 % de la població estava formada per camperols), i la vida urbana era pràcticament inexistent. L'Occident europeu comptava, als segles VI i VII, amb una densitat de població estimada de 5 a 6 habitants per km² a la Gàl·lia i a Hispània, una mica més al nord d'Itàlia, i només de 2,3 a la Germània. El predomini de boscos i les pastures, la manca d'estrils agrícoles i de braços per treballar la terra expliquen la ruralització d'Occident.

Les ciutats s'havien despoblat i, excepte alguns territoris de la Península Ibèrica i de la Itàlica, la població no superava els sis mil habitants. Es construïa poc i s'aprofitaven materials d'antany. Així, la civilització medieval era quasi exclusivament rural. Tothom vivia una existència dominada pel cicle dels treballs agrícoles i la seva subsistència depenia de la terra, de la qual obtenien tots els recursos. Era una economia de subsistència dominada per la satisfacció de les necessitats alimentàries, i malgrat el protagonisme de la terra, aquesta tenia un rendiment extremadament dèbil.



L'AUTOR

Vicente Moreno Cullell
(Barcelona, 1981) és llicenciat en Història per la Universitat Autònoma de Barcelona. Professor d'educació secundària, és membre del Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica (CEFID-UAB).



+ Més informació
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/autor/>)

Van formar-se les senyories (conjunt de terres d'un senyor), la vida econòmica de les quals era autosuficient. En alguns indrets, les famílies vivien a prop de les terres de conreu (hàbitat dispers) i, en d'altres, agrupades en viles. Les formes de satisfer les necessitats materials eren força precàries. L'agricultura resultava escassament productiva i els rendiments molt baixos.

A la caiguda de l'Imperi Romà d'Occident va deixar de practicar-se el conreu intensiu i el guaret esdevindria un sistema universal. En el nord d'Europa, la humitat de la capa superficial del sòl va permetre la rotació triennal dels conreus i va obligar a la utilització d'una arada pesada, amb la fita de conrear terrenys més espessos i treballar la terra amb més profunditat; però a causa del seu cost, només va ser viable en sistemes d'explotació comunal.

En canvi, a l'àrea mediterrània, on s'havia d'intentar preservar la humitat, el sistema de rotació triennal no tindria utilitat en aquest període perquè els cereals no es podien plantar a la primavera (s'assecaven abans de la collita). La manca de civada consegüent va provocar una manca de bestiar i d'adob natural per fertilitzar la terra i, per tant, un procés de desforestació dirigit a cercar un suplement d'alimentació per al bestiar.

Els instruments eren molt senzills, generalment de fusta i fabricats per les mateixes famílies camperoles. Els pocs instruments de ferro els proporcionava un artesà especialitzat i de gran prestigi a la vila: el ferrer.



L'ús de l'arada lleugera, sense rella, tenia una eficàcia molt limitada per la seva poca penetració a la terra, fet que comportà un sistema de rotació biennal, perquè cada camp no donava més que una collita cada dos anys. Amb tot, però, moltes terres no podien mantenir aquest ritme de producció i havien d'abandonar-se al cap d'alguns anys. Per compensar aquesta pèrdua es guanyarien altres

terres per al conreu mitjançant l'arrabassament o crema de boscos.

Per tant, l'agricultura era devoradora d'espai, extensiva, seminòmada i dedicada a l'autosuficiència, inclosa la manufacturera. Els propietaris acostumaven a ser la noblesa nativa o romana, els magnats germànics i els grans monestirs. L'explotació fonamentada amb esclaus minvava, mentre augmentava el treball de pagesos, als quals es pagava cedint-los una tros de terra per la seva subsistència.

L'alimentació bàsica estava constituïda pels cereals: blat, sègol, espelta i civada, que també s'utilitzava per a la fabricació de cervesa. Es conreava, a més, llegums, hortalisses i arbres fruiters.



(https://services.ad-lante.com/ECRIC/wcrm/nsuscripciones/plantillas/subalta_suscripgen_new.aspx?periodo=12&idobra=297&tventa=Revista&cmcodv=SAP4990&cmtico=B&origen=blog-sapiens)

EL BLOG

Ciències Socials en Xarxa és un espai de divulgació que intenta apropar d'una manera didàctica el món de la història de les civilitzacions, la cultura i l'art a tots els lectors. Un blog que busca explicar la nostra història, com a catalans i com a ciutadans del món. Perquè saber qui som, d'on venim i quin és el nostre passat és bàsic en una societat canviant com la que hem de viure.

Per contactar, podeu deixar un comentari al blog o enviar un e-mail a socialsenxarxa@gmail.com (<mailto:socialsenxarxa@gmail.com>). Qualsevol aportació, per part de tots els visitants, serà benvinguda.

+ Més informació
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/blog/>)

ÍNDEX DE CONTINGUTS

CIÈNCIES SOCIALS EN XARXA

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/ciencies-socials-en-xarxa/>)



Tanmateix, es practicava la ramaderia. Les vaques i les ovelles proporcionaven llet per a elaborar formatge; i els ovins, llana per a teixir. Del porc, que es criava als boscos, se n'aprofitava la carn, que es conservava després de la matança. El bou servia com a animal de tir, substituït en altres llocs per l'ase o la mula. Els ocells de corral més freqüents eren la gallina i l'oca.

També es consumia peix (que era salat per a la seva conservació). Els senyors tenien viviers en els seus dominis per a criar peixos d'aigua dolça.

La caça major, reservada generalment als senyors, permetia d'obtenir cérvols, cabirols, etc., i la caça menor consistia en la captura de llebres, conills i ocells.



Tot això es complementava amb l'aprofitament dels boscos, que durant l'edat mitjana tenien a Europa una extensió molt més gran que l'actual i que van acomplir una funció de gran importància per a la supervivència de la població. Als boscos es podien recollir fruits silvestres, mel d'abella i plantes medicinals, entre d'altres.

Però, sobretot, en els boscos s'aconseguia la fusta per a la construcció de les cases (les cases es feien amb pedra solament a la Mediterrània) i llenya per a escalfar-se. Les veles per a la il·luminació es feien amb greix animal. El bosc també podia servir de refugi per a amagar-se, però hi podien sorgir també grans perills per a la població: bandolers i animals salvatges (ossos, senglars, llops i guineus). Per això calia posar tanques a les viles.

Les famílies pageses tenien dret a l'usdefruit d'unes terres. Això significava que podien viure del que hi obtinguessin, a canvi de lliurar-ne una part al propietari de les terres i de prestar una sèrie de serveis: hores de treball a les terres del senyor (reserva senyorial), manteniment dels camins, etc.

Els terrenys de pastura comunal i els serveis col·lectius, abans de lliure accés, van passar a ser controlats pel senyor feudal, i el pagès havia de pagar també per l'ús del forn i els molins.

A les senyories hi havia una organització del treball que suposava que les activitats de cadascú, o les de cada família, eren complementàries amb les de tots els altres. Es feia molt difícil que algú, pel seu compte, pogués modificar la forma o el ritme del seu treball, ja que hauria pogut entorpir l'activitat col·lectiva. Així, tota la família, fins i tot els nens i els vells, treballaven de sol a sol amb eines molt rudimentàries.

La vida camperola implicava unes rutines, repetides durant segles. Els deures i drets establerts al voltant de la terra, tant per part de les famílies pageses com de les famílies nobles, es transmetien de generació en generació. Fossin els que fossin, aquests drets i deures (que anirien variant lentament amb el pas del temps), el que és cert és que a la majoria de la població tan sols se'ls permetia de sobreviure i, de vegades, amb grans dificultats.

1. Blog (<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/ciencies-socials-en-xarxa/1-blog/>)

2. Afers Personals
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/ciencies-socials-en-xarxa/2-afers-personals/>)

HISTÒRIA (<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/>)

1. Història i Historiografia
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/1-historia-i-historiografia/>)

1.1 Bibliografia
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/1-historia-i-historiografia/1-1-bibliografia/>)

2. Prehistòria
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/2-prehistoria/>)

2.1 El procés d'Hominització
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/2-prehistoria/2-1-el-proces-dhominitzacio/>)

2.2 El Paleolític
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/2-prehistoria/2-2-el-paleolitic/>)

2.3 El Neolític
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/2-prehistoria/2-3-el-neolitic/>)

2.4 L'Edat dels Metalls
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/2-prehistoria/2-4-ledat-dels-metalls/>)

2.5 La Prehistòria a Catalunya
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/2-prehistoria/2-5-la-prehistoria-a-catalunya/>)

3. Història Antiga
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/3-historia-antiga/>)

3.1 Les primeres civilitzacions
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/3-historia-antiga/3-1-les-primeres-civilitzacions/>)

3.2 El món grec a l'Antiguitat
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/3-historia-antiga/3-2-el-mon-grec-a-lantiguitat/>)

3.3 Roma, República i Imperi
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/3-historia-antiga/3-3-roma-republica-i-imperi/>)

3.4 La Península Ibèrica a l'Antiguitat
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/3-4-la-peninsula-iberica-a-lantiguitat/>)



Els rendiments dels conreus, sobretot el dels cereals, eren molt baixos: un gra de sembrat en generava de dos a quatre i, fins i tot, menys de dos grans. La productivitat era baixa i es volgué compensar amb conreus extensius. En aquestes circumstàncies, es produïren grans mortaldats a causa de manca d'alimentació. La fam a Occident abans de l'any 1000 era un fet habitual a la Germània i a la Gàl·lia. Quan es produïen excedents, els senyors laics i els eclesiàstics trobaven la forma de desviar-los en el seu profit.

En aquestes condicions, tota inclemència climatològica esdevenia catastròfica. Una mala collita provocada per excessives pluges, gelades o plagues produïa una baixada del rendiment per sota el mínim necessari per la subsistència: la fam i les epidèmies n'eren les conseqüències lògiques. Les periòdiques crisis de subsistència serien una constant de l'economia medieval.

Els sistemes de propietat de les terres fonamentals eren l'alou, la tinença i el feu.

1. L'alou era el domini ple i lliure, franc de serveis i de tota prestació real o personal, sobre béns immobles.
2. La tinença va sorgir de la fragmentació del gran domini alodial que va constituir l'inici del benefici o honor comtal. El concepte de tinença també va aplicar-se al lot del domini que el propietari lliurava a un conreador lliure perquè hi visqués amb la seva família i li donés certs serveis a canvi. El primer sentit fa referència al benefici que el príncep atorgava, a canvi de serveis, als vassalls per exercir funcions de govern en nom seu. En el segon, la tinença menor era el *mansus*, o parcel·la habitada per la família camperola, que es conreava els dies de la setmana que no s'havia de donar servei al senyor feudal i proporcionava les bases de subsistència al camperol i la seva família.
3. El feu era l'extensió de terra que posseïa un home lliure, per concessió del senyor, a canvi de declarar-se vassall d'aquest i obligar-se a determinades càrregues que es pagaven en serveis o en espècies, entre els quals figuren en lloc destacat el servei militar. A cada feu hi havia un castell, que era la residència del senyor, diversos poblets on vivien els camperols que depenien del senyor, i terres de conreu, pastures i boscos.

4. Història Medieval

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/4-historia-medieval/>)

4.1 La fragmentació del Món Antic

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/4-historia-medieval/4-1-la-fragmentacio-del-mon-antic/>)

4.2 De la Hispània visigòtica a la invasió musulmana

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/4-historia-medieval/4-2-de-la-hispania-visigotica-a-la-invasio-musulmana/>)

4.3 L'Islam i Al-Àndalus

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/4-historia-medieval/4-3-lislam-i-al-andalus/>)

4.4 L'època del romànic: l'Europa feudal

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/4-historia-medieval/4-4-lepoca-del-romanic-leuropa-feudal/>)

4.5 L'època de les catedrals: desenvolupament econòmic i ressorgiment de les ciutats medievals

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/4-historia-medieval/4-5-lepoca-de-les-catedrals-desenvolupament-economic-i-ressorgiment-de-les-ciutats-medievals/>)

4.6 Història Medieval de Catalunya

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/4-historia-medieval/4-6-historia-medieval-de-catalunya/>)

4.7 Orígens i expansió de la Corona de Castella

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/4-historia-medieval/4-7-origens-i-expansio-de-la-corona-de-castella/>)

4.8 Crisis i transformacions a la darrerria de l'edat mitjana

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/4-historia-medieval/4-8-crisis-i-transformacions-a-la-darrerria-de-ledat-mitjana/>)

5. Història Moderna

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5-historia-moderna/>)

5.1 L'època dels grans descobriments geogràfics

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5-historia-moderna/5-1-lepoca-dels-grans-descobriments-geografics/>)

5.2 El segle XVI: l'època del Renaixement i la Reforma

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5-historia-moderna/5-2-el-segle-xvi-lepoca-del-renaixement-i-la-reforma/>)

5.3 El segle XVII: l'època del Barroc

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5->)



Aquestes tres formes de possessió de la terra principals es trobaven barrejades en la senyoria territorial. Aquesta senyoria o gran domini estava dividit en la reserva senyorial, que era el centre de l'administració del domini i residència de la família senyorial. La senyoria tenia dues funcions: lloc de les edificacions (magatzems, forns, molí, farga) i el terreny que proporcionava els seus aliments més freqüents.

Als seus feus els senyors impartien justícia i cobraven impostos. Els camperols havien de pagar impostos quan feien servir el molí, el forn i la premsa, que eren propietat del senyor. A més, els senyors cobraven impostos als comerciants que travessaven els seus dominis (peatge) i quan creuaven els ponts (pontatge).

[historia-moderna/5-3-el-segle-xvii-lepoca-del-barroc/](#)

5.4 La Monarquia Hispànica dels Àustries

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5-historia-moderna/5-4-la-monarquia-hispanica-dels-austries/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5-historia-moderna/5-4-la-monarquia-hispanica-dels-austries/)

5.5 El segle XVIII: l'època de la Il·lustració

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5-historia-moderna/5-5-el-segle-xviii-lepoca-de-la-illustracio/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5-historia-moderna/5-5-el-segle-xviii-lepoca-de-la-illustracio/)

5.6 L'Espanya del segle XVIII: De la Nova Planta a la crisi de l'Antic Règim

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5-historia-moderna/5-6-lespanya-del-segle-xviii-de-la-nova-planta-a-la-cri-si-de-lantic-regim/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/5-historia-moderna/5-6-lespanya-del-segle-xviii-de-la-nova-planta-a-la-cri-si-de-lantic-regim/)

6. Història Contemporània

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/)

6.1 Història del Món Contemporani

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/)

01. El naixement del món industrial

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/01-el-naixement-del-mon-industrial/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/01-el-naixement-del-mon-industrial/)

02. La Revolució francesa

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/02-la-revolucio-francesa/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/02-la-revolucio-francesa/)

03. L'Europa Napoleònica

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/03-leuropa-napoleonica/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/03-leuropa-napoleonica/)

04. Restauració, nacionalisme i revolucions liberals

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/04-restauracio-nacionalisme-i-revolucions-liberals/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/04-restauracio-nacionalisme-i-revolucions-liberals/)

05. Segona Revolució Industrial i triomf del gran capitalisme

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/05-segona-revolucio-industrial-i-triomf-del-gran-capitalisme/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/05-segona-revolucio-industrial-i-triomf-del-gran-capitalisme/)

06. Els moviments socials en el segle XIX

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/06-els-moviments-socials-en-el-segle-xix/\)](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/06-els-moviments-socials-en-el-segle-xix/)

07. Els Estats nacionals

[\(https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-)



El retorn a l'estructura comercial i urbana de l'Imperi Romà va esdevenir impossible. Les ciutats es convertiren en petits centres rurals i l'economia es transformaria en un sistema de producció per a l'autoconsum.

Els intercanvis comercials, entre els segles VI i X, van disminuir a Occident i a les terres interiors va ser força estrany l'ús de monedes en les transaccions mercantils. Les grans explotacions agràries orientaven la producció al consum propi i si hi havia excedents acostumaven a ser adquirits pels pagesos de la zona que anaven al nucli de l'explotació a bescanviar productes.

La manca d'un poder públic ben organitzat i que mantingués les infraestructures vials va produir que el comerç només es pogués realitzar de forma fluvial o marítima. A més a més el bandidatge va fer que només un comerç d'articles molt cotitzats justificués l'organització i el manteniment de transports a llarga distància.

historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/07-els-estats-nacionals/)

08. Imperialisme i colonialisme

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/08-imperialisme-i-colonialisme/>)

09. Europa al tombant de segle, del "Sistema Bismarck" a la "Pau Armada"

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/09-europa-al-tombant-de-segle-del-sistema-bismarck-a-la-pau-armada/>)

10. La Primera Guerra Mundial

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/10-la-primera-guerra-mundial/>)

11. La Revolució Russa i l'evolució de la URSS

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/11-la-revolucio-russa-i-levolucio-de-la-urss/>)

12. El món en el període d'entreguerres

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/12-el-mon-en-el-periode-dentreguerres/>)

13. El crac de 1929 i la Gran Depressió

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/13-el-crac-de-1929-i-la-gran-depressio/>)

14 Els totalitarismes: Feixisme i Nazisme

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/14-els-totalitarismes-feixisme-i-nazisme/>)

15. La Segona Guerra Mundial

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/15-la-segona-guerra-mundial/>)

16. La pau fictícia: la Guerra Freda i la política de blocs

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/16-la-pau-ficticia-la-guerra-freda-i-la-politica-de-blocs/>)

17. La descolonització i el descobriment del Tercer Món

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/17-la-descolonitzacio-i-el-descobrimet-del-tercer-mon/>)

En conseqüència, a l'interior d'Occident només subsistirien els mercats d'aquelles ciutats que eren seu de rics compradors (reis, comtes, bisbes) o les que eren centres de redistribució d'una ruta comercial de productes d'alt interès, com era el cas de la sal.

COMPARTEIX

INFORMACIÓ

📅 JULIOL 19, 2010 ([HTTPS://CIENCISSOCIALSENXARXA.SAPIENS.CAT/2010/07/19/](https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/2010/07/19/)) | ⌚ 9:41 AM

ETIQUETES

Feudalisme (<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/tag/feudalisme/>), Història Medieval

🔗 (<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/tag/historia-medieval/>), Societat feudal
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/tag/societat-feudal/>)

Deixa un comentari

L'adreça electrònica no es publicarà. Els camps necessaris estan marcats amb *

Comentari *

Nom *

Correu electrònic *

Lloc web

18. El món bipolar: els països del bloc capitalista
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/18-el-mon-bipolar-els-paisos-del-bloc-capitalista/>)

19. El món bipolar: els països del bloc comunista
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/19-el-mon-bipolar-els-paisos-del-bloc-comunista/>)

20. Història del Món Actual
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-1-historia-del-mon-contemporani/20-historia-del-mon-actual/>)

6.2 Història Contemporània d'Espanya

(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-2-historia-contemporania-despanya/>)

01. De l'Antic Règim al liberalisme: Guerra i Revolució
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-2-historia-contemporania-despanya/01-de-lantic-regim-al-liberalisme-guerra-i-revolucio/>)

02. Ferran VII: Absolutisme i constitucionalisme
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-2-historia-contemporania-despanya/02-ferran-vii-absolutisme-i-constitucionalisme/>)

03. Els fonaments de l'Estat liberal espanyol
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-2-historia-contemporania-despanya/03-els-fonaments-de-lestat-liberal-espanyol/>)

04. Catalunya, la fàbrica d'Espanya: transformacions agràries, expansió industrial i canvis socials al segle XIX
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-2-historia-contemporania-despanya/04-catalunya-la-fabrica-despanya-transformacions-agraries-expansio-industrial-i-canvis-socials-al-segle-xix/>)

05. El Sexenni Democràtic
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-2-historia-contemporania-despanya/05-el-sexenni-democratic/>)

06. La Restauració borbònica
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-2-historia-contemporania-despanya/06-la-restauracio-borbonica/>)

07. Orígens i consolidació del catalanisme polític
(<https://cienciessocialsenxarxa.sapiens.cat/category/historia/6-historia-contemporania/6-2-historia-contemporania-despanya/07-origens-i-consolidacio-del-catalanisme-politic/>)

